

Status på kommunal affaldspraksis

De kommunale affaldsgebyrer er i dag meget forskelligt indrettet, og det skaber frustration blandt både borgere og boligselskaber, at der ikke er ensartethed eller gennemsigtighed omkring takststrukturer for affaldshåndtering. Derfor har BL udarbejdet denne statusrapport, der gennemgår de nuværende problemstillinger i den kommunale affaldspraksis, samt giver anbefalinger til at løse udfordringerne.

Problemstillinger kort fortalt

- Reglerne på affaldsområdet giver i dag mulighed for at lave differentieret gebyr på boligtype, men mange steder er der ikke forskel på hvad parcelhuse og etageboliger betaler, til trods for at deres affald håndteres forskelligt. Det betyder, at der i mange af landets kommuner betales den samme pris for vidt forskellige services.
- Gebyrer til affaldshåndtering er steget markant i de seneste år. Forsyningstilsynet opgør den gennemsnitlige stigning for affaldsgebyrer til 46 pct. for etageboliger og 37 pct. for enfamiliehuse i perioden 2019-2023¹, mens Landsbyggefonden finder en gennemsnitlig stigning i renovationsudgifter på 40 pct. for almene boliger i perioden 2017-2023².
- Der er store forskelle på størrelsen af affaldsgebyret, ligesom der fra kommune til kommune er store forskelle på serviceniveauet. Dertil er der forskelle på, hvilke services der indgår i kommunens grundtakst og hvilke der kan til- og fravælges af borgeren selv.
- I nogle kommuner opkræves der erhvervsgebyr ved aflevering af beboernes storskrald, mens andre kommuner har indført systemer der muliggør ansøgning om fritagelse.
- I nogle kommuner opkræves der stadig moms af affaldsgebyret, på trods af at et styresignal fra Skattestyrelsen dikterer, at det er i strid med reglerne.
- Samlet set er gebyrer for affaldshåndtering præget af forskellig praksis og mange steder vil det være en stor fordel at opbygge en god dialog mellem boligselskaber og kommunen. Dialogen vil forhåbentlig kunne afhjælpe både uretmæssigheder i affaldsgebyret og frustrationer, som boligorganisationerne måtte have i forbindelse med den kommunale affaldspraksis.

¹ **Kommunale affaldsgebyrer 2019-2023 | Forsyningstilsynet.**

² LBF temastatistik 2024:9: "De almene boligafdelingers udgifter til renovation 2017-2023".

De kommunale renovationsomkostninger skaber frustrationer

Hvert år opkræver landets 98 kommuner gebyrer fra både private og erhverv i forbindelse med håndteringen af renovation – i daglig tale affald. Mange husstande er nødsaget til at betale gebyret uden at kunne gennemskue om det er korrekt fordelt, da det kan være svært at forstå sammensætningen af regningen med afsæt i de kommunale takstblade for affald. Især husstandene i den almene sektor, som samlet set huser godt **en million danskere**, hvoraf mange har en indkomst, der ligger under gennemsnittet, er det ikke underordnet om der betales for stor en del af kagen.

De seneste års ændringer i krav til sortering i forskellige fraktioner har kompliceret landskabet – der skal nu håndteres flere forskellige beholdere, afhentningsfrekvenser og ikke mindst genbrugspladserne. Både grundtakster, serviceniveau og gebyrernes sammensætning ser vidt forskellige ud, alt efter hvilken kommune man ser på. Blandt private borgere opkræves der som udgangspunkt en grundtakst, hvortil der kommer serviceafhængige gebyrer for afhentning i fraktioner, afhentningsfrekvens og lignende.

Det stiller krav til landets almene boligorganisationer, der skal forholde sig til, hvad der betales for, gennem både grundtaksten og servicegebyrer i forbindelse med affaldshåndteringen. Den manglende gennemsigtighed på takstbladet og den store forskellighed fra kommune til kommune medfører, at det er det svært for boligorganisationerne at gennemskue takster og gebyrer og om de er rimeligt fastsat.

Det betyder i sidste ende, at beboerne gennem huslejen betaler for deres affaldshåndtering, uden at de ved hvilke services de betaler for. Og når priserne for affaldshåndteringen stiger, kan det ske uden at beboerne nødvendigvis oplever at få mere eller bedre service af den grund, eller ved hvorfor stigningen forekommer. Dette gælder også for andre typer af husholdninger og er ikke unikt for den almene boligsektor.

Det kalder på **et gennemsyn af omkostningsstrukturen** på affaldsområdet i kommunerne, og på at borgerne sikres bedre rettigheder i forhold til at kunne gennemskue hvad der indgår i deres affaldsopkrævning. Noget af kompleksiteten stammer fra de seneste års implementering af lovgivning om sortering. Andre dele af kompleksiteten stammer fra kommunernes opbygning af taksterne, som i mange tilfælde også er et resultat af skiftende lovgivning.

Det juridiske perspektiv på de kommunale affaldsgebyrer

Kommunerne fastsætter gebyrer til dækning af udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger, genbrugspladser, hensættelser til planlagte investeringer mv. efter miljøbeskyttelseslovens § 48³.

Fastsættelsen af affaldsgebyrer er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv, hvilket betyder, at kommunen kan få dækket sine omkostninger gennem opkrævning af gebyrer, men ikke må optjene et overskud.

³ Miljøbeskyttelsesloven, LBK nr 48 af 12/01/2024, www.retsinformation.dk

Som overordnet princip i miljølovgivningen gælder, at forureneren betaler. Efter affaldsdirektivets art. 14 skal omkostningerne ved affaldshåndtering, herunder den nødvendige infrastruktur og driften heraf, afholdes af den oprindelige affaldsproducent eller de nuværende eller tidligere affaldsindehavere. Det betyder, at kommunens udgifter til affaldshåndtering skal gebyrfinansieres ved opkrævning hos forureneren.

Et grundlæggende princip i gebyrstrukturen er dermed også et forbud mod krydssubsidiering, hvorefter der skal fastsættes særskilt gebyr for hver affaldsordning baseret på de udgifter, som er opgjort efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem. Gebyrerne for hver ordning skal alene dække husholdningernes andel af omkostningerne ved den pågældende ordning.

Gebyrerne skal være kostægte og der er krav om gennemsigtighed i gebyrfastsættelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 3. Kommunen skal på anmodning udlevere oplysninger om beregningen af gebyret for hver ordning.

Kommunen kan fastsætte gebyrerne for de forskellige typer af husholdninger, f.eks. enfamiliehuse og etageejendomme samt ejendomme, der ikke benyttes til helårsbeboelse, jf. § 17 i bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.⁴. Det er ikke alle kommuner som benytter sig af muligheden for at differentiere affaldsgebyrerne på denne måde.

Det er ikke muligt at klage over størrelsen af de kommunale gebyrer, men det er muligt at henvende sig til Tilsynet med kommunerne, Ankestyrelsen, for at få prøvet, om gebyrerne er fastsat i overensstemmelse med de juridiske rammer i miljølovgivningen.

Stor forskellighed præger affaldslandskabet

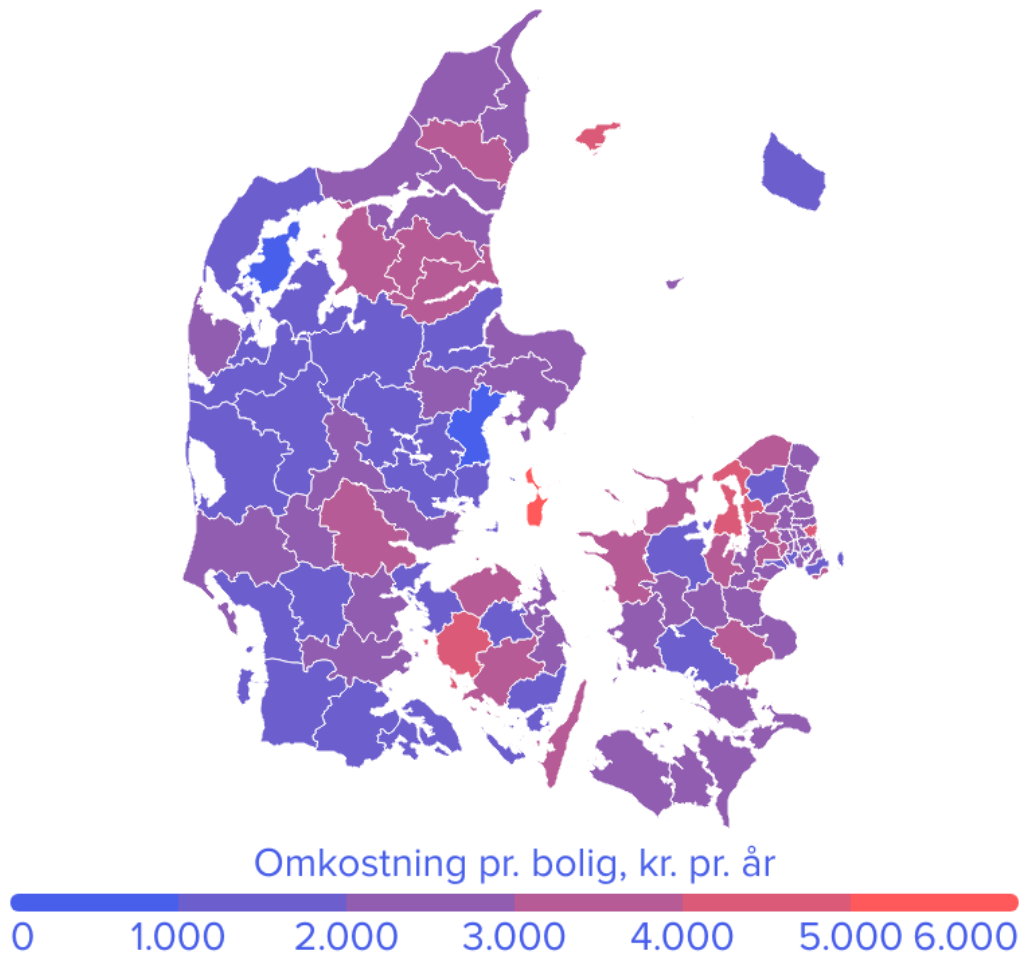
Når kommunerne i dag opkræver grundtakster og servicegebyrer for at håndtere private borgeres affald i etageboliger, ses en stor spredning i omkostningen fra kommune til kommune. Faktisk spænder landets dyreste og billigste kommune mere end 4200 kr./år, fra 905 kr./år i Morsø kommune til 5110 kr./år på Samsø – og det er alene når der ses på grundtaksten for etageboliger⁵. CEPOS har i en analyse fra 2024 om netop affaldsgebyrer påvist lignende forskelle.⁶

⁴ Affaldsaktørbekendtgørelsen, BEK nr 1536 af 16/12/2022, www.retsinformation.dk

⁵ BLs egne beregninger med afsæt i 98 kommunale takst- og gebyrblade for 2024

⁶ CEPOS, Analyse af affaldsgebyrer, 5. februar 2024, www.cepos.dk

Figur 1. Henførbare affaldsgebyrer pr. etagebolig



Note: De gebyrer, der afgøres af containerstørrelse og afhentningshyppighed er ikke medregnet her, da de ikke kan tilskrives den enkelte bolig entydigt. Det betyder at den reelle, samlede omkostning for etageboliger i en lang række kommuner, som opkræver gebyrer med afsæt i containere frem for husstande, kan ligge væsentligt over det viste. Kilde: BLs egne beregninger med afsæt i 98 kommunale takst- og gebyrblade for 2024⁷.

Case 1: Store differencer

De differencer skyldes til dels en forskellig opkrævningspraksis – i Samsø, hvor man betaler mere end 5000 kr. pr. boligenhed, findes for eksempel kun grundtaksten, som samtidig indeholder alle standardservices i forbindelse med affaldshåndteringen, og som i øvrigt opkræves for både enfamiliehuse og etageboliger.

Modsat opkræver man i Morsø kommune en lav grundtakst og lægger derefter de serviceafhængige gebyrer til, som opkræves efter husstand i enfamiliehusene og efter affaldsvolumen og -hyppighed i de fælles affaldsløsninger og containere, der hører til etageboliger. Denne praksis afspejler, at der ydes forskellige services til henholdsvis etageboliger og enfamiliehuse, er forskellig. Den gør det dog samtidig sværere at

⁷ BLs egne beregninger med afsæt i 98 kommunale takst- og gebyrblade for 2024.

sammenligne hver enkelt husstands omkostninger til affald, da opdelingen af omkostningen pr. affaldscontainer afhænger af, hvor mange husstande der anvender containeren, hvor stor en container der er tale om, og hvor ofte den tømmes. Det betyder kort og godt, at langt de fleste beboere i etageboliger har højere, årlige omkostninger for affaldshåndteringen, end hvad der er afbilledet i figur 1.

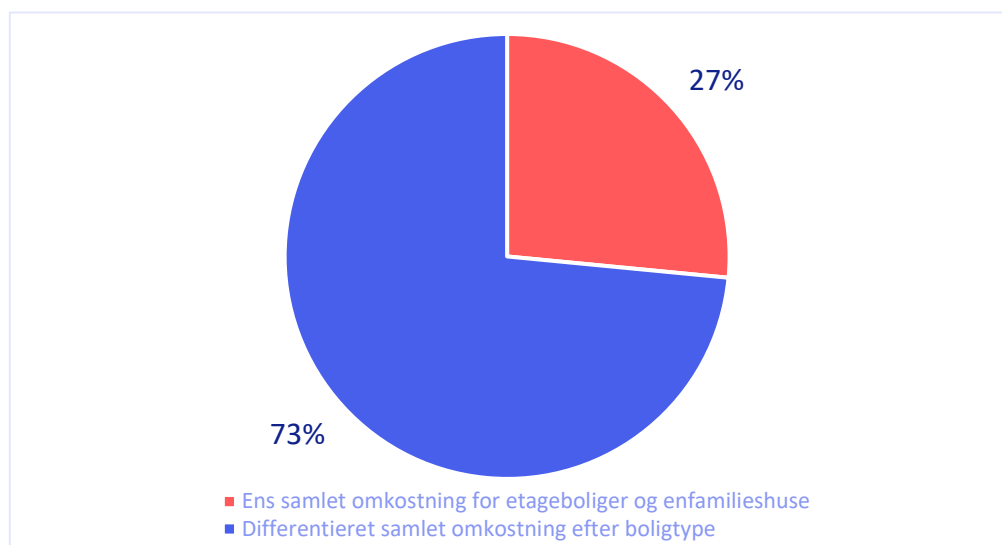
For lidt differentiering er et tegn på manglende omkostningsægtighed

BLs kortlægning viser, at mange kommuner ikke skelner mellem etageboliger og enfamiliehuse, når de opkræver gebyrer for renovation. Selvom der er vidt forskellige omkostninger for forsyningsselskaberne forbundet med håndteringen af affald, er der ikke differentieret mellem renovationsgebyrerne i **27 pct.** af landets kommuner. Her opkræves beboere i etageboliger det samme som beboere i enfamiliehuse. Det vil sige, at kommunen ikke forholder sig ikke til, at den service den yder til de to boligformer er forskelligartet, i den måde kommunen opkræver borgerne på (se figur 2). Det giver en klar indikation af, at gebyrer ikke fastsættes omkostningsægte set fra borgerens synspunkt.

I nogle kommuner dækker grundtaksten udelukkende administrationsomkostninger, mens den i andre også indeholder betaling for fx brug af genbrugspladser, affaldshåndtering i fraktioner udover mad- og restaffald mv. Jo mere der indeholdes i grundtaksterne, jo større bliver sandsynligheden for, at kommunerne ikke opkræver grundtaksterne efter princippet – og lovkravet – om omkostningsægtighed og forureneren-betaler princippet. Denne kritik gentages i skarpe vendinger fra Forsyningstilsynet, som i deres revision af de kommunale affaldsgebyrer konkluderer:

“Regelgrundlaget for affaldsgebyrer er kompliceret og giver mulighed for et bredt fortolkningsrum [...] Som en konsekvens heraf kan det konstateres, at kommuner, herunder kommunale selskaber, fortolker lovgivningen forskelligt, hvorfor der for nærværende er en uensartet kommunal praksis. Der er med andre ord, ikke i de nugældende regler m.v. tilstrækkeligt grundlag for at sikre den ønskede gennemsigtighed, ensartethed og omkostningsægtighed i de kommunale affaldsgebyrer [...] Det vurderes på nuværende tidspunkt særdeles vanskeligt at skabe gennemsigtighed og ensartethed på tværs af landet.”

Figur 2. Andel af kommuner uden differentiering efter boligform



Note: Den samlede omkostning dækker over grundtakster og faste gebyr, samt gebyrer for standard services (fx todelte mad og rest-container på 240 liter i enfamiliehuse)⁸.

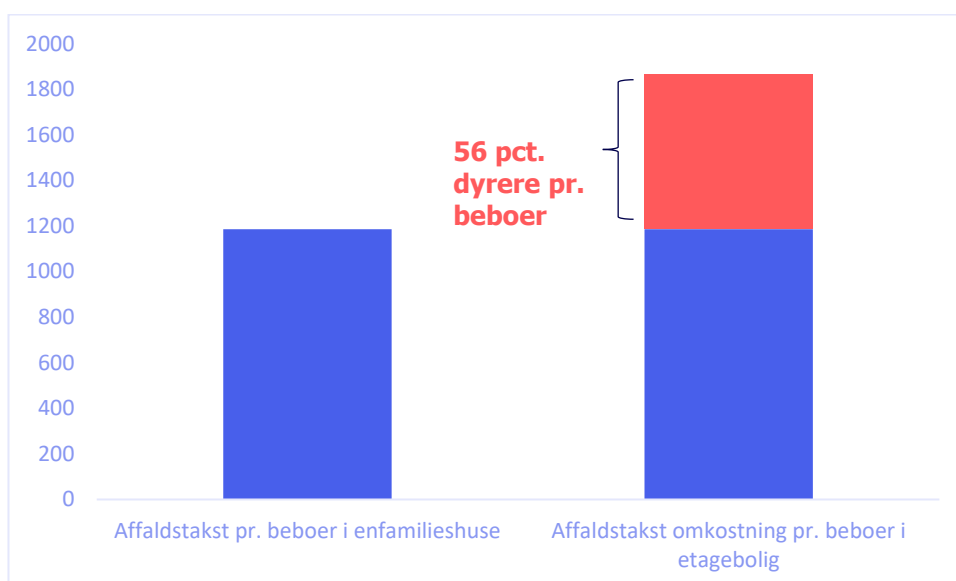
Den manglende omkostningsægtighed tydeliggøres yderligere, hvis man korrigerer for gennemsnitlige husstandsstørrelser mellem de to boligformer. På landsplan tæller hver etagebolig i gennemsnit 1,7 personer. Det står i skarp kontrast til de fritliggende parcelhuse, hvor beboerantallet pr. hus når op på 2,6 personer i gennemsnit. For rækkehuse er det i gennemsnit 1,9 personer pr. bolig⁹.

I de 26 kommuner, hvori der opkræves det samme samlede affaldsgebyr pr. husstand uanset om der er tale om enfamiliehus eller etagebolig, bor der i gennemsnit 2,5 personer i enfamiliehus og 1,6 personer i etageboliger. Effekten er således i de 26 kommuner, at omkostningen for affaldshåndteringen pr. beboer er **56 pct. dyrere for beboerne i etageboliger**.

⁸ BLs egne beregninger med afsæt i 98 kommunale takst- og gebyrblade for 2024

⁹ BLs egne beregninger, baseret på data fra Statistikbanken

Figur 3. Affaldstakster pr. beboer efter boligform



Den væsentligt højere omkostning pr. beboer for en lang række kommuner kan være endnu en indikation af, at der ikke opkræves omkostningsægte takster og gebyrer for affaldshåndteringen.

Case 2: Manglende differentiering af affaldsgebyrer

I Tønder Kommune er gebyret det samme for indsamling af genanvendeligt affald. I hvert fald hvis man bor i helårsbeboelse eller beboelseslejlighed. I begge tilfælde koster det 1308 kroner om året, inkl. moms (2024)¹⁰. For sommerhuse, ferielejligheder og feriecentre er prisen 916 kroner om året. Der er altså en erkendelse af at der er forskel på helårsboliger og ferieboliger, mens der ikke differentieres mellem villaer og lejligheder. I nabokommunen Aabenraa har man valgt at lave en differentiering ved ejendomme med lejligheder med mere end otte lejligheder. Opbygningen af affaldstaksterne er forskellig fra Tønder, men prisen for lejligheder er cirka halvdelen af parcelhuse¹¹.

Priserne stiger voldsomt, men servicen er den samme

I flere kommuner har man oplevet prisstigninger over de sidste par år. Forsyningstilsynet har fundet den gennemsnitlige stigning for affaldsgebyrer til at være 46 pct. for etageboliger og 37 pct. for enfamiliehuse i perioden 2019-2023¹², mens Landsbyggefonden finder en gennemsnitlig stigning i renovationsudgifter på 40 pct. for almene boliger i perioden 2017-2023¹³. I Landsbyggefondens temastatistik har man opgjort stigningerne for de almene boligernes affaldsgebyrer pr. kommune, og i 13 af landets 98 kommuner har man i perioden 2017-2023 oplevet stigninger i affaldsgebyrer på over 70 pct.

¹⁰ Takstblad for Tønder Forsyning 2024, www.tonfor.dk, besøgt 23. maj 2024

¹¹ Takstblad for Aabenraa Kommune 2023, www.arwos.dk, besøgt 23. maj 2024

¹² **Kommunale affaldsgebyrer 2019-2023 | Forsyningstilsynet.**

¹³ LBF temastatistik 2024:9: "De almene boligafdelingens udgifter til renovation 2017-2023".

En del af prisstigningerne kan tilskrives de nye regler i forhold til sortering af affald i flere fraktioner end tidligere, der var en konsekvens af vedtagelsen af klimaplanen i 2020. Flere beholdere og fraktioner giver større kompleksitet på affaldsområdet og det medfører naturligt en stigning i affaldsgebyrerne. Flere steder oplever man dog også prisstigninger, der ikke hænger sammen med ændringer i serviceniveauet.

F.eks. er der i Norfors' ejerkommuner¹⁴ sket en næsten fordobling af affaldsgebyret, alene fra 2023 til 2024. Prisstigningen er dog ikke noget kommunerne har gennemført med deres gode vilje, men er et resultat af ændrede lovgivning, så et nyindkøbt forbrændingsanlæg skulle betales tilbage over to år i stedet for de planlagte 47 år¹⁵. Ikke desto mindre skaber den form for pludselige stigninger undren og uro hos beboerne i pågældende kommuner.

Case 3: Voldsomme stigninger i taksterne på renovation i Ringsted Kommune efter omlægning af gebyrstruktur

Afdeling Enghusene i Jystrup består af 17 boliger. I 2022 betalte afdelingen 18 457,03 kr. inkl. moms i renovationsudgift. På ejendomsskattebilletten var fastsat gebyr på 2 stk. 660 liter beholdere, afhentet hver 14. dag.

I 2023 steg udgiften til kr. 39 536,46 kr. inkl. moms, hvilket svarer til en fordobling i forhold til året før. Der er i denne forbindelse hverken ændret på tømningfrekvens, antallet af containere eller placering af disse i afdelingen.

Årsagen til stigningen skyldes alene en omlægning af gebyrstrukturen, som medfører, at der nu opkræves et grundgebyr pr. bolig på 1391 kr., samlet for afdelingen 23 647 kr. Herudover opkræves et genbrugsgebyr 11 028 kr., et gebyr for farligt affald på 1938 kr. og restbeholder 660 liter på 2924 kr.

Samlet set medfører dette en fordobling af betalingen for affaldshåndtering i afdelingen. I andre afdelinger opleves tilsvarende stigninger.

Der opkræves to gange for lejernes brug af genbrugspladser

Driften i de almene boligafdelinger oplever til tider udfordringer med, at kommunerne opkræver gebyrer hos boligorganisationerne for brug af genbrugspladserne når driften kører beboernes affald på genbrugsplads – altså affald fra beboeren, som allerede har betalt for adgang til genbrugspladsen via de faste affaldstakster i kommunen. Dermed betales der dobbelt for at have adgang til genbrugspladsen, da hver enkelt husholdning opkræves et årligt, og obligatorisk, gebyr for at have adgang til genbrugspladsen.

¹⁴Allerød Kommune, Fredensborg Kommune, Helsingør Kommune, Hørsholm Kommune og Rudersdal Kommune.

¹⁵Takstblad for Egedal Kommune 2024, www.egedalkommune.dk/, besøgt 23. maj 2024

Det juridiske perspektiv: Gebyr ved benyttelse af genbrugspladser

Kommunerne opkræver gebyrer for benyttelse af genbrugspladsordninger, jf. § 19 i bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.

Energistyrelsen (tidligere Miljøstyrelsen¹⁶) har flere gange udtalt, at **der ikke kan opkræves særskilt gebyr**, når en boligorganisation afleverer beboernes affald på en genbrugsplads. Dette skyldes, at beboeren allerede betaler et affaldsgebyr, som opkræves via huslejen. I modsat fald vil beboeren i strid med lovgivningen blive opkrævet genbrugspladsgebyr to gange. Boligorganisationen skal i disse situationer alene opfattes som transportør af lejernes storskrald mv. Alligevel ses det stadigvæk, at enkelte kommuner opkræver gebyr, når boligorganisationerne kommer med beboernes storskrald mv.

I det omfang der er tale om indkørsel med affald fra boligorganisationens egen produktion, f.eks. fra drift og kontorhold, skal der betales almindeligt virksomhedsgebyr.

Case 4: Opkrævning af erhvervsgebyr ved aflevering af beboeres affald

Fra tid til anden afleverer medarbejdere i boligselskaber beboeres storskrald og lignende på den lokale genbrugsplads. Tidligere har der været opkrævet et erhvervsgebyr, men mange steder er der ændret praksis. I Thisted Kommune er der mulighed for at søge om fritagelse fra gang til gang, ved aflevering af beboernes affald (f.eks. i forbindelse med dødsbo eller fraflytning). Der er en online formular til udfyldelse. Andet affald, såsom fast inventar, byggeaffald mv. er ikke omfattet af fritagelsen og der betales gebyr for dette fra gang til gang. Dette opkræves via nummerpladeskanning.

Farvel til moms på renovation – eller hvad?

Skattestyrelsen udsendte den 3. november 2023 et styresignal¹⁷, hvor det fremgår, at kommunernes levering af renovationsydelser ikke kan pålægges moms med virkning fra 3. november 2023 og fremefter. Dette gælder også, hvis renovationsydelserne leveres via et kommunalt § 60-selskab¹⁸.

Hvis ydelserne leveres af et kommunalt ejet aktieselskab mv., skal der foretages en konkret vurdering af om selskabet anses for at være et offentligt organ i sig selv, og dermed er omfattet af praksisændringen, herunder f.eks. om enheden er integreret i den offentlige forvaltning. Hvis ydelserne anses for leveret af en privat underleverandør, er ydelsen fortsat momspligtig.

Efter Skattestyrelsens klare udmelding den 3. november 2023, er det BL's vurdering, at kommuner og kommunale fællesskaber ikke længere kan opkræve moms på affaldsgebyrer, heller ikke med den begrundelse, at der foretages efterregulering for moms i 2025.

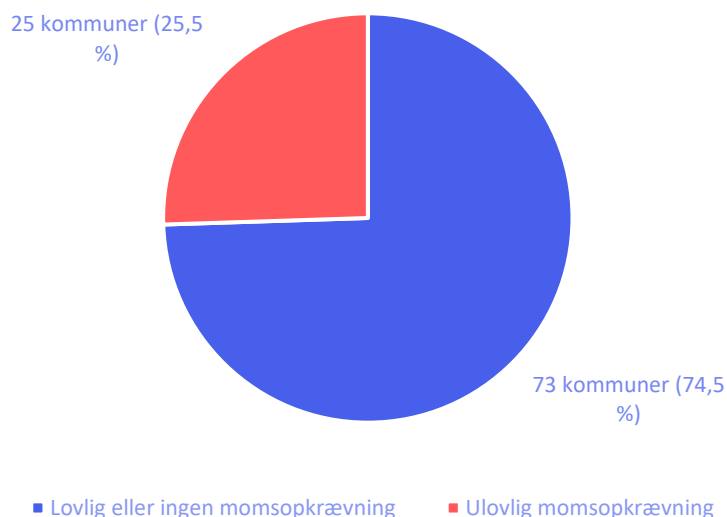
¹⁶ BL informerer nr. 1512 **[1512 - Affaldsgebyr på genbrugspladser \(bl.dk\)](#)**

¹⁷ Styresignal - Momslovens § 3, stk. 2, nr. 2 og 3 - kommunale renovationsydelser - Genoptagelse - **[info.skat.dk](#)**

¹⁸ Kommunestyrelsesloven, LBK nr 69 af 23/01/2024, **[www.retsinformation.dk](#)**

Det er muligt at klage til Skattestyrelsen over uberettiget opkrævet moms på renovationsydelse.

Figur 4. Hver fjerde kommune opkræver ulovlig moms



Note: Der er 19 kommuner, der ikke informerer om, om de opkræver moms på renovation, og hvor renovation varetages af et kommunale eller § 60-selskaber. Derfor kan andelen af kommuner, der ulovligt opkræver moms på affald, være højere end 26 pct.¹⁹

Case 5: Nogle kommuner opkræver stadig moms

I Egedal kommune pålægges der stadig moms på affaldsgebyrer jævnfør deres gældende takstblad²⁰. Det samme gælder for Ringsted²¹ og Faxe²². Ringsted Kommune skriver direkte på deres hjemmeside, at de fortsætter med at opkræve moms, fordi der mangler godkendte retningslinjer. Om informationen på hjemmesiderne er opdateret med gældende praksis i kommunerne, er uvist. Ringsted Kommune oplyser udelukkende pris inklusive moms, mens Faxe oplyser både med og uden moms på takstbladet.

Behov for forbedringer og mulighed for dialog

BL har fire ønsker til principper for en fremtidig, og mere fair, affaldspraksis, end de forskellige praksisser, der bruges i dag i kommunerne. De er:

1. Gennemsigtighed
2. Ensartethed
3. Omkostningsægthed
4. Åbenhed for dialog

¹⁹ BLs egne beregninger med afsæt i 98 kommunale takst- og gebyrblade for 2024 samt virksomhedsoplysninger fra virk.dk

²⁰ Takstblad for Egedal Kommune 2024, www.egedalkommune.dk/, besøgt 23. maj 2024

²¹ Ringsted Kommunes hjemmeside, www.ringsted.dk, besøgt 23. maj 2024

²² Faxe Kommunes hjemmeside, www.faxeforsyning.dk, besøgt 23. maj 2024

De kommunale affaldsordninger og tilhørende affaldsgebyrer er meget forskellige fra kommune til kommune. Der er tilmed store forskelle på kommunernes størrelse, befolkningstæthed, geografi og ønske til serviceniveau, og det kan gøre det svært at gennemskue og ikke mindst sammenligne kommunernes takststrukturer. Det er dog et stort ønske fra BL og de almene boligorganisationer at der fremadrettet sikres en mere ensartet struktur og opbygning i gebyrerne, samt krav til graden af oplysning i de kommunale takstblade, så borgerne lettere kan se hvad de betaler for.

Muligheden for differentiering gebyrstrukturen bør derudover tage hensyn til forskelle i boligformer, så den bliver mere omkostningsægte set fra borgerens synspunkt. F.eks. bør dem, der benytter genbrugspladsen mest, også betale tilsvarende mere for dette. Modsat bør dem, der har fælles affaldsindsamling og dermed lettere afhentning, også betale forholdsmæssigt mindre end dem der har individuel afhentning.

Opkrævning af moms bør ophøre straks, hvis det varetages af en kommune eller af et fælleskommunalt § 60-selskab, som Skattestyrelsens styresignal tilsiger.

Mange kommuner har allerede implementeret systemer til håndtering af boligafdelingernes aflevering af beboeres affald. De kommuner, der ikke har implementeret sådanne ordninger bør skele til der hvor det allerede er implementeret – og virker – i dag. Eventuelt med guides til hvilket affald der hører ind under ordningen og hvilket der ikke gør.

Desuden bør man fra kommunens side være interesseret i en tæt dialog med boligselskaberne i kommunen omkring netop affaldsområdet. De almene boliger repræsenterer på landsplan 1/6 af befolkningen og dermed en ikke-negligérbar del af Danmark.

Case 6: Dialog hjælper, men det kræver arbejde

I Halsnæs undersøgte man hos Arresø Boligselskab i 2020 udgifterne til affald. Undersøgelsen viste forskellige udfordringer med prisstrukturen. Blandt andet betalte man meget for at anvende genbrugspladsen, selvom beboerne i etageboligerne stort set aldrig benytter den. Det samme gjaldt det haveaffald, som indsamles i boligafdelingerne, og som man derefter betaler man en vognmand for at hente.

Derfor tog boligselskabet kontakt til lokalpolitikere i kommunen. Dialogen kom ikke med det samme, men efter flere forsøg kom der hul igennem omkring den manglende retfærdighed i omkostningsstrukturen. Resultatet blev en differentieret prisstruktur med store besparelser for beboerne til følge.

Det er denne dialog og stræben efter nogle grundlæggende retfærdige omkostningsstrukturer, som BL inviterer til blandt kommunerne med afsæt i de u hensigtsmæssigheder, som er afdækket i denne analyse.